

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 12. Sequebatur Petrus à longè. Eo ipso quo se Petrus à Domino elongat, deseruet eius animus, intratque paupertas, quam Deus dixit esse ceti præcursorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

quam famis, purgationis. Tumor ille vice-
tus seu Apostematis, quo cruciatis an alio curant
quam nouacule incisione, quæ tibi peruatat
aniam? Quis non vitium dolore sit & se-
dit dilerit operari, ut dolor dolore solu-
tur?

An ignotas, inquit, incenorem peccati fuisse
latuam omnium peccatorum principium? Ni-
hilominus quo D. Paulus nonnullis curauit, hoc
in 1. cor. quod traderet illos potestati, manibusque
struxit, ab illo in corpore cruciandos. Quis
vultis scire, ut discant non blasphemare. An el-
se vis constans & immobilis? Ne tuæ fidis fir-
mitati, nec te securum arbitris, quamvis ani-
mam in te sentires saltumque D. Petri, ne di-
xerit: *Et si omnes scandalizati fuerint, sed non ego.*
Nec oculos contempseris, ne vires tuas aliorum
preteritis animositati. Sequere consilium Apo-
stoli: *Nihil per consensionem aut inanem gloriam,*
sed in humilitate superiores sibi inuicem arbitratos.

Etiam ut declarat. D. a Tho. mutuatus ex
D. August. dicere voluit, hoc cogita de reli-
quis omnibus, quod te sint fortiores, te sint co-
muni Deo meliores, te constantiores, & hoc non
ostendat, sed veraciter eo modo ut in alijs bo-
nam accedat, quo fulgent: nam nemo est qui
non aliquid habeat boni, in te vero defectus
vires culpæque consideres, atque ita illos iudica-
re esse te probiores. Ne Pharisæum imiteris:
qui in se bona opera considerabat quæ faciebat,
annuabat, decimas solvebat elemosynas erogaba-
bat: in alijs autem peccata, quod essent ho-
micide, latrones, adulteri, quod superbe cre-
dit, se ceteros sanctimoniam præcellere. Tu
nec vera perpende bonum & virtutem in alijs,
de malum vnaque in te. & vera credes humi-
litate: *In humilitate*, inquit Apostolus, quod
persequamur conueniat, ut te reliquis saltuo-
sus avertas, sed humiliter postponas, &
posthæc carior & timidior viuas omnibus.
Dilicet hoc casu optime D. Petrus, se in-
congrue fuisse locutum, *Et si omnes, etc. sed*
magis inde postmodum alia vsus est loquendi
formam. *Acceperunt Spiritum S. sicut & nos*
quod sic confirmat D. August. Didici non de se
ipsi scire, & hoc ei profecit in bonum faciente illo
*quis diligenter Deum, omnia cooperantur in bo-
num.* Quam vtiliter edoctus exilij: quam sa-
lutariter depreffa est sui præsumptio. Ita ut post-
modum à Domiano interrogatus, verum illum
sive ceteris amaret, ad hoc annuens illudque
confirmans, licet illi Dominus non contradice-
ret, tamen cetero requisitus, timuit, metuque

periculosus, diuino iudicandum hoc iudicio com-
miserit, dicendo: *Dominus, tu nosti omnia, tu scis*
quia amo te.

§. 12. Sequebatur Petrus à longè. *Eo*
ipso quo se Petrus à Domino elongat, de-
feruet eius animus, intratque paupertas,
quam Deus dixit esse ceti præcursorem.

Progradiuntur vterius SS. Euangelizæ &
narrare incipiunt lamentabilem Petri ca-
sum; patet enim quod Domino i vel paululum
auertente faciem suam manumque suspendente
turbatus fuerit, & obsecratus ut dicere potuerit,
annuente D. August. *Auerti faciem tuam à*
me, & factus sum conturbatus: & hoc ipsum
describit Spiritus S. ita ut enarrens lapsum eius
nos pariter iustitiat quatenus à simili ca-
ueamus. Capitur Christus, & quamvis D. Pe-
trus initio suam testare voluerit erga Dominum
fidelitatem, animumque imperterritum, exi-
mens gladium, auremque Malcho præscin-
dens, hoc tamen verius dixeris fuisse flammam
supulæ (a) quæ citius evanescunt, & velut vl-
timæ quas candela à se emittit, quando iam
lumen eius extinguitur: quia statim se subtra-
xit & non minor foecundia quam reliqui discipu-
li, se propiuit in turpissimam fugam, de hac
etenim omnes accusat Spiritus S. æqualiter.
Omnem vobis ego fugerunt. Cùm igitur Dominus
captus & ligatus duceretur in Hierusalem cla-
more & vociferatione non vulgari: Petrus qui-
am timore petterit fugam fuerat media-
tus & paululum secesserat, *Sequebatur eum*
à longè. Iam spiritus eius languescit, iam me-
metus illi cordis alas deiecit, iam sanguis con-
gelatur, iam vires deficiunt & emoruntur ad se-
quendum, vnde formidolosus à longè sequitur
non ausus appropinquare. O Petre, acclamat illi
D. Ambrosius quàm mihi displicet te sic à lon-
gè tuum sequi præceptorem: iam tibi possum
vaticinari quod breui te damnum opprimet
& perditio, eumque post piscillum sis negaturus.

Luna omne suum mutare à sole lumen vnde
illum sequitur, nec aliquid medium in-
tercurrit inter ipsam & Solem, tunc luce & pul-
chritudine plena respundet: ipso momento, quo
motu suo tardiori & suspensio se à directo Solis
elongat aspectu, locumque cedit, ut terra mo-
dia interponatur iam lumen eius deficit tanto-
que grauiorem patitur eclipsis, quàmò terra
magis

30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

(a) *Fur-
on alla-
marada:
de s'lopp.*

Similitudo

magis interponitur & ipsa longius à Sole discedit, donec omnino obtenebreat. O Petre, luna mundi, creatus es ut in huius vitæ nocte illumineris (Vicariam Solis appellant aliqui lunam) iam retrocedis, iam timore percussus deflectis: cave, confestim etenim tenebris involveris, & eclipsim patieris tristissimam. *Petrus sequitur à longè. Et bene à longè sequebatur* (inquit D. a. Ambr. & b. D. August. & iidem quidem verbis) *proximus negatur: neque enim negari potuisset, si Christo proximus adhaesisset.* Quamvis patitur olla mutationem ab igne remota: cui si proxima fuerit, quos excitat feroces, & vndas inflatas, & turbibus agitata subsilit, ut ipsum velit ignem vincere & mortificare. Ab igne seponatur, & videbis quam citò defetuescet, turbineque languescet, ut iam necdum non in altum subsiliat, sed etiam recolligat vndas, nec quid ultra percipiatur.

In c. 13.
Luc.
b. Ser. 117.
de semp.

I I.
Qui se à
Deo elō-
gato
cotruet.

Ita D. Petro contrigit, & hinc illi paratur damnum & tum quoque perpende o Chreitia: ne tibi namque sub modò idem contingit. Accessisti ad Deum proximus, peccata tua confessus es, veniam rogasti, & ut alter prodigus dixisti: revertar in domum eius, eius labor foveas, illum in venerabili Sacramento recepisti, & per hoc tibi succedit, ut illi qui ad ignem appropinquat: hoc enim indicat, vocans scriptum ignem a. inquit Origenes, b. q. d. *Qui appropinquat mihi, appropinquat ad ignem: unde effectus ignis patriceps efficietis, lucem accipis in intellectu, & calorem in voluntate quæ desideria ostendit: quæ proposita & quæ promissa. Quomodo Petrus illis serventibus: etsi occiderint me, Deum amplius non offendam. Totes eius mancipabor obsequio: totum me vitæ consecra'o emendationi. Hæc tuæ est descendit calamitas, quod cito ab igne discedere festinas: vix enim pedem ex templo retulisti, & statim te mundi ingeris conversationibus: iam oculos tuos vagari patieris & divertere ad talis puellæ formositatem, iam tui te pellicione appetitus, iam pigrescis, & gradum siltis, iam cessat oratio, iam bona languent proposita, iam promissorum obliuisceris, iam à Christo te separas, hæc origo tuæ est perditionis.*

Lib. 14.
Mor. 1.
c. 1.
in pref.
vita S.

Appositè valdè declarant a. D. Gregor. b. & Mor. 1. c. 1. Dominò lobo proposuit, sub simbolo ceti describens qualitates, modomque agendi diaboli: *In collo eius morabitur fortitudo, & faciem eius*

procedit egestas. Eminet inter pisces singulariter hanc admodum cetus eo quod collum habeat, quia pisci non respirant, illo non indigunt: porro cetus est balena seu ceti calor & ignis, ob idem dantiam sanguinis quem habet, ut illo indiget. Et ita a. Aristoteles illi & delphino collum esse assignat. Est ingens hoc & valium ob rationem quam notat Plin. b. ut collum sit capiti proportionatum, quod ceti est maximum: unde cetum non est & adeo fortè balenæ collum, ut dicit de illa postit: *in collo eius morabitur fortitudo.* Collum hanc interprete D. Gregorio pharisæorum familia signi denotat superbiam: nam idcirco ad declarandam superbiam magnitudinem puellam Hierusalem, de illis sic fatuit. *Amulauit sua interualem extento collo.*

Hoc supposito magnum est & forte dabitur collum: etenim eius superbia maxima est, tanque fortis & temeraria, ut ipsum colus sit Deus impetere: volueritque ad minor illi collaretur assilere, illique similis esset nec non adeo insubribilis est & contumax. collum huius elatum, ut semper statu superbiat, quoniam ascendit semper & altiora petit iuxta Davidis illud ex colum. *Superbia corum qui se odiant, astant semper.* Continuo mundi huius sulcat pelagus tua præensione fastuosus, animas conuertentis, in illis testandi: sunt enim ut thronus & sedes Dei, quoniam & ipsas depluribus. Et qua ratione facit: Paupertate & egestate. *Faciem eius procedit egestas.* Scruatit egestatem tanquæ precursorem suam, & ut talem mittit illam ante faciem suam, eo modo quò Christus discipulos suos, teste D. Luca: *Misi illos bios ante faciem suam, in omnem civitatem & locum, quò vniat venturus.* Talis est egestas. Faciem eius procedit egestas, quoniam egestas fortè paupertatis congrua est dispositio, ut illum diabolus occidat. Imo Christus paupertatem statuit, ut opum dispositionem in animam ingrederet. *Sapientiam requiescit spiritus meus, nisi super pauperem.* etc. Loquitur de vira peccatore, quæ deficiat quidam est virtutum donorumque celestium. Veræ diuitiæ sunt animæ diuitiæ: non renas enim illas appellat Dominus falsas, & deceptorias. *Fallices diuitias a. deceptorias diuitias.* b. Plurimas ob causas, quas profertur idem D. Gregor. O quanti precij sunt illæ diuitiæ, inquam spirituales! Hoc vnum inter cetera precor, ait Apostolus à Domino, ut sum vobis diuinam infundat lucem, quatenus per illam videatis & cognoscatis, quam inuisibilibus sunt, & quam inmensi valoris illæ diuitiæ, quæ

Deus animæ communicat. *Ora Deum gloria . vi*
deus spiritum sapientia . Et illuminatis oculos
meos . Et . vi . factus . quia diuitia gloria ha-
reditatus eius in sanctis . Et . Sicut autem illæ ve-
re sunt diuitiæ . sic carum inopia vera est pauper-
tas . Ita D. Ioanni Angelus inuixit . ut Episcopo
declaret Laodiceulium . quod quamuis se diui-
tem arbitrat . quia bonis abundabat terrenis .
in rei tamen veritate pauper esset . quia diuitiæ
decedebat illi spirituales . Dicit quia dimes sum .
Et inuolatus . Et nullius ego . Et nesci . quia tu
u nix . Et miserabilis . Et pauper . Et cæcus . Et nu-
da . O quam in hoc mundo viuentibus hoc
licet expoiare! Hanc egestatem autem se præ-
mittit diaboli . ut suam autecurorem . Non
uero eum factum inuadit . quem diuitiis eorum
hæretatem . adoret enim his eum fortem esse
et validum . quem timet . et ab eo refugit . ut D.
Antonius Monachus suis asserbat . Nihil credite .
peris perieritis . Satanam . pium vigiliam . ora-
tionem . uisum . uoluntatem . pauperitatem . miseri-
cordiam . humilitatem . maxime uero ardentem
amorem in Christum . Vni huic adlaboat . ut il-
li in spoliis opibus : hoc die feruentem illi
hæretatem . quam maritiam obteuabat .
quo carum conscientia nocte celebratum . alio
comminatione altero confessionem . uicium pium
uicium exercitium . quo mens eius in caelum di-
rigebatur . deinde modicum orationis tempus .
quia Deus feruentem appropinquabat . Hoc igitur
modo paulum sit . inops . etiam vires illi lan-
guentem . spiritus exinguitur . deuotio flaccidit .
quoniam sic carum delictum impetit . adoretur .
et prauiter impellit . ut prostrat : sicut qui pa-
uperem impellit ut eum in casum propellat . pri-
mo deorsum quosdam effodit aufertque lapides .
quibus firmos inuolabat .
Aliter dubio fuit hæc (inquit ille) uersuta
diaboli . quia Dauidem dicit quod ipse lapsus
dicatur in hæc uerba : Anxiosa est in pauper-
tas mea . Et omnia ossa mea conturbata sunt .
Quam sanctis fulgebat Dauid exercitiis ! se-
pties in die Domino preces fundebat . Septies in
die laudans dixit sibi . Et præter hoc media de no-
cte loquebatur oratus . Ad eam nocte surgebam ad
confessionem sibi . leuabat . carnemque suam ita
ferens extenuabat . et subiecit . ut uix pedi-
bus suis steteret . Genus mea infirmum sunt à uim-
nis Vigiliæ sollicitus domum suam seruebatur .
ut quis in illo esset . qui non diuino famulatu
occuparet . Ambulans in uia immaculata hic
mihi monstrabat . Actionibus suis anxius inui-
siabilis ricta ac continua Dei presentia se pre-
stare .
Bieren . Dapt . de la Naza . Tom . IV .

munens: *Prouidiam Dominum in conspectu meo . Ps . 5 . 8 .*
semper . Et ne commoueat . Occasionem prouidens
cautusque fugiebat . quo posset animam seruare
illibatam . Et ero immaculatus cum eo . Et obser . Ps . 17 . 14 .
nubo me ab iniquitate mea . Suam uocat iniqui-
tatem . carnis suæ concupiscentiam : non quia
ipsa in se sit peccatum . sed quia radix est que-
dam peccatorum . ob appetitus quibus mouet
nos & impellit .
Hortulanum mihi non ostendes . qui tantâ
sedulus diligentia malis insudet eradicanis her-
bis in horto suo . ac Dauid . prauiter appetitibus
carnis suæ euellendis incumbat . Obser . ab me
ab iniquitate mea . Satanæ illum impugnatæ pro-
ponit . & hoc primò studet efficere . ut illum
reddat inopem . exercitia dimouens quibus re-
uebarur conuari . Hoc annotauit Spiritus san-
ctus dicens : quod eo tempore quo Reges solli-
ciui muneris sui . distenduntur exercitiis . seque
ad bella agenda præparant : eo tempore quo solent
Reges ad bella procedere . inuolent illum spiritus
quidam acedia & pigritiæ . domique suæ deses-
hæret . spirituum exercitiorum suorum fac-
tus obliuiscens : nunc orationem interueniens .
nunc penitentiam : nunc ei spatium placet &
obambulare : nunc oculos circumquaque lubet
desectere cuncta conspiciendo . Intuetur illum
diabolus . & piis omnibus inopem cernit exerci-
tiis . quodque per hoc feruor spiritus eius de-
ferberit uirtutis languent : considerat illum
à Deo elongatum & distractum . aspiciendo
Bethabæ distentum . quæ nuda corpus ablu-
ebat . quo contutu adhuc anima illius pauperis
indiosque enadebat : tunc igitur grauissimum
fecit impetum . quo illum turpiter prostratus
factumque est ut omnia eius ossa colliderentur
& turbarentur : Omnia ossa mea conturbata sunt . L . 4 . Mar .
Ossa . si D . Gregorio credimus . uirtutes sunt . c . vi . ad
uirtutes animæ . proposita eius . animus . seruo . s . nem . Et
& in hono promissiones . De illis præfatus cecit . L . 23 . 4 . 14 .
nit plates . locutus de martyribus . Custodis Do . Ps . 23 . 2 . 13 .
minus omnia ossa carum . unus ex hi non con-
retur . Qua ratione dicit hoc Propheeta sanctissi-
me quærit D . Gregor . si sanctos uideamus Mar . Ossa SS .
tyres confractis cunctis ossibus collisos . ut nec quænam
uuum integrum sanumque remanserit : Imò custodias
bono latroni nouimus ; omnia erura fuisse con-
fracta . Non loquitur de corporis ossibus sed uis .
animæ . quæ sunt uirtutes eius . & promissa Deo
facta . valide confessionis . cælestesque animi
feruores . Hæc illis ossa . nequaquam confra-
cta sunt . imò potius tantò Deus seruauit illa
fortiora . quanto tormenta corporis ostium

L I

erant acerbiora. Quia virtus quada in paupertate elanguit, & ex defectu pium exercitiorum spiritus defecit, illico contrita & conturbata sunt, inquit David, haec ossa mea: quia defecerunt mea bona proposita, ferventiores intentiones meae elanguerunt, promissa mea Deo iurata non servavi, & diabolus me subvertit, & eandem ob causam vos patres subvertit, si paucam ad regiam degenatis veraque in vobis haec requirantur virtutes. Sicut enim ille de Christo procedunt, ut de solis lux (nam idcirco vocat illas Apollolus: *Inuestigabiles divinitas Christi*) eo pede quo te a Christo elongaveris, pauper evades, inopiam patieris virtutis, animus tuus extinguetur, intentiones tuae languescunt, tumque robur eneruabitur, ut D.

Ap^{ost} 3.7.

Qui sequitur a longè Petro contigit, qui *sequitur a longè*. Et *bonè* *ad longè sequitur*, ut ait D. Ambrosius: *iam proxime negaturus: neque enim negare potuisset, si Christo proximus adhaesisset.* Ne te ad ipso elongaveris tenent in hoc omne tuum consistit bonum. *Mibi autem adhaerere Deo bonum est:* ait bat David. Bonum meum, mea securitas, fossa mea felicitas in hoc consistit, quod me a Deo non elongem, illi firmus adhaeream, me nullus ab illo remoueat.

VII.

Non miremur Petrum defecisse negando Deo pro Christum, quandoquidem *sequitur a longè* xime ad Procul a Deo vires eneruantur, calor pectoris hauriendus infrigidat: est etenim Deus ignis: time, si te ne cadas, ab illo separaveris. Quanto anima procul a corpore discedit, quam frigidum remanet illud: quam fortiter congelatum & obduratum: quia ab anima a qua vita procedit, procedit & calor: & illa deficiente cuncta deficiunt. Quanto quis Deo proximus adhaeret, quam animolum, quam

Joh. 17.

seferentem gloriatur. *Pone me iuxta te, & cum infusis manibus pugnet contra me.* sic asserbat. Iob. Me tibi Domine vicinum statuum: nam ex tua

Inde

vicinia tantae mihi vires accrescunt, roburque tantum, ut quemlibet audeam provocare licet fortissimum, quicumque voluerit mecum viribus contendere: quantus Moysi animus, ut ad Pharaonem ingredere, Regem Aegypti omnium potentissimum & superbissimum, illi preceperunt, ut populum dimitteret a seruitute liberum: & cum ille Rex esset tantae potentis fastuosus, nec eius potentiam veretur, nec maiestate turbatur, nec animi feritas eum terret. quominus tanta loquatur illi libertate, nullaqueurbatione perculsus. Quam ingens Eliae pectoris robur: cum enim ab illo quateret Rex Achab, an

ille, ille esset regni perturbator Israel, respondit intrepidus: Non ego turbator Israel, sed tu, & dominus patris tui, qui mandata Dei post te per infidelis abiecasti, Baal idolo seruiturus. Nec hoc silentio tegamus quod Elieus dixit Regi Ioram: in conspectu duorum Regum animum quaerentium. Quid mihi, & tibi est? Vade ad Prophetas patris, marisque tuus: nam vixit Dominus, in cuius furo conspecta, nisi facerem Iosaphat Regis Iuda hic adstantis recederet, nec tibi loqui, nec te videre dignaret. Quis tantum vati ministravit audaciam, ut tanto horum Regum loqueretur? Quis vatum religiosum effecit ad imperteritum, ut tali Regem aspernare ceciderit? Quod Deum secum haberet, quod fecurus esset, quia Deo vicinus erat. Quis animus explicet Apollolium, ut tanto respondens animo ludatis. *Obediare oportet Deo magis quam hominibus.* Dum enim Dominus prope est, omnia sunt animus vires, robur, cordis creatio: potendum procul est, hae omnia pedantur: videtur tunc iacturam passus est animus sui, robore & fortitudinis, ut ad incutiendum ei timorem relinqua ancilla sufficeret ostentia, & quae abiecit: ma? quia *sequitur a longè*. Deum a longè aruebatur, quem si proximum sibi tenuisset, totus cum mundus terere potuisset.

Notandum eum D. Petro Chrysol. dicitur planè consilio D. Lucam Evangelistam, dum loqueretur de Magdalena peccante, haec dicit adiunxisse verba. *Sicut retro secus pedes eius quae stetit pedibus confatis circa pedes Domini: namque firmus stat & immobilis, a calo liber, qui se a Christo procul non elongat. *Non stat, quia cadere non potest: qui ad pedes Christi proximitate. Proximum illi adstantem ne cadat, solentabit. Hinc manum dat D. Gregor. Nyssen. notans quod diuinus ille sponsus sponsae foris, cuius secundum varam translationem eam vocat, sibi proximitate. *Proxima mea*, quam secundum aliam appellat sibi charissimam. *Amica mea*, quia in tantum anima servabit amicitiam, cuiusque Dei amica in quantum fuerit illi proxima. Vel param ab illo elongetur, & videbis quam cito deficiat hoc amicitiae vinculum, virtus bona proposita, pia intentiones, promissaque. *sa pius creata.* Miretur omnes consilium illud diuinum Domini noster, quando indicaturus damnatum ac ruinam populo suo iam nunc imminentem vari praecipitatione perculsus. Quam ingens Eliae pectoris robur: cum enim ab illo quateret Rex Achab, an**

oporem partem vento agitandam exponat. An
 hic eos nulla facta resistencia tollit iam prostra-
 tos? Capillos quamdiu inhaerent, à quo pen-
 det eorum esse & vita, quo tempore in co suas
 tenent radices, ne timueris à vento dispergen-
 dos, sed rescissos & à capite separatos ventus
 illico rapit vnoque turbine dispergit, vt amplius
 non inuentiantur. Sancti, verò dixerim, capilli
 sunt nati & progenti à Deo, qui caput est &
 omnis essentiae bonique principium: quo tem-
 pore in illo radices figunt intellectus sui ac ro-
 tantis, potest illos, concedo ventus mouere
 trauersionis & aduersitatis, illosque contristare
 & affligere, & reddere pusillanimes: verum nou
 em ita rapiet vt pereant & dispergantur: securi
 sunt illos à Deo separa, & rescinde per pecca-
 tum, & videlicet quam cito qualesque illos ven-
 tus appetens sui rapiet per impudicitiam, vani-
 tatem, iam & superbiam, diciturque: *Eccc qui
 elongat te à te peribimus.* Quid mirum, quod
 te caput tuum venus concupiscentia, & per tan-
 tum forte malitiam, cum te à Deo procul elon-
 gauerit?

§ 13. A longe. Timuit Petrus, & lapsus
 est, vt miles possit timere, & tu quoque cot-
 ruis, si timor cedas.

Aliud quoque hic se considerandum offert
 ad utilitatem nostram. Ruina Petri na-
 turae ex timore: hic est qui illum à
 Christo separare, facitque vt procul ab eo elon-
 getur: *longatus à longe,* & hic communiter
 huius principium est perditionis, quando timere
 incipis incipimus, disciplinam, orationem, quan-
 to verius egellatam, necessarium inopiam, de-
 tress & ignominiam. Eleganter expendit D.
 Cyril. Alex. quod ordinatè Deus praeciperit, vt
 tempore concitandi milites ad bellum, & ex-
 certum procedente praeconis voce proclamaretur:
Qui formidolosus est & timidus reuertatur. Mi-
 li non es congruus ad inuadendum caelum, non
 aptus es proe spirituali, si timori locum esse
 rit: tu qui formidat si portet oro, elemosynam,
 penitentiam patiar, si aliena testituerit, ad extre-
 mum redigat paupertatem, si corpus castigauerit
 stultitia damentum incurram: si iniurias remitto,
 quid dante spargetur si soltinuerit, honoris iactu-
 tum subibo si me subdixerit rolarium lectioris,
 tempus negotis meis deficiet necessarium: si ta-
 la peccata leuo non adhaerit, fame enectus in-
 teribo. Timor est quo quis superatur, & ad ca-

sum proximè disponitur. Inopia, timor effendi-
 culum est puella, paupertatis mercatori scner-
 ratori, honorem perdendi vindicta flagranti, con-
 tempus ambitioso. Ideo vult Deus milites
 nulla formidine meticolosos *Nolite timere eos,*
qui occidunt corpus. Mortem de glori, animum
 que gere ad eod confortatum, quo te credis ex-
 nuare crucifixum. *Qui vult venire post me, tollat
 crucem suam.*

Expendamus cum D. Hieronymo pectoris to-
 bur inuatum trium SS. illorum adolescentum
 comitum Danielis. Exerit superbitz monstrum
 illud Nabuchodonosor fuitissis statuum, in qua
 voluit vt Deus adorari. Vah quanta mentis ino-
 pia! cum in seipso non possit suo iudicio ve
 Deus adorari ob imperfectione & infirmitate
 quas in se notabat luce clariores, iudicet statuum
 suam ipso multo inferiorem esse adorandam.
 Omnibus regni sui subditis imperat eius adora-
 tionem & eam quidem sub pena capitis, &
 iniectionis in fornacem ignis ardentissimam,
 Sidrach, Misach, & Abdengo huic non con-
 senserunt tanto sacrilegio, quos coram se pra-
 cepit adduci, quibus ille: *Verane sunt, quae de
 vobis ad me deferantur, nolite vos statuum
 meam adorare? An ergo non satis est istam à
 me constitutam, vt eam adoretis? Verò ne Si-
 drach, Misach, & Abdengo Deus meus non co-
 lunt, & statuum avariam quam creari non adora-
 tis? En quale capitis delitium. Imò idcirco,
 quia ipse eam creauerat, liquidum erat, quod nec
 Deus esset, nec esse posset, nec vt talis deberet ad-
 orari: non enim grauior esse potest amentia,
 quam credere, quod homo pro libitu suo possit
 creare Deos. Hoc itaque decretum stat infesta-
 bile, aut statuum meam adorabitis, aut in for-
 nacem ignis ardentis conijciemini comburendi.
 Non est quod nostrum diutius suspendamus d
 Rex responsum: hoc namque tibi vt verum asse-
 rimus, Deum nostrum tantà poltere potentia, vt
 si velit, nos possit ab igne illo liberare: verum si
 noluerit nolque comburi patiatur: hoc nostrum
 vel maximè deputabimus gloriae, si ne illum of-
 fendamus, igne consumamur. Non oportet nos de
 hac re respondere tibi: *Eccc apud Deum nossem
 quem colimus, potest eripere vos de camino ignis
 ardentis, & de manibus tuis, si Rex, liberare.*
*Quod si noluerit, natum sit tibi Rex, quia Deo
 tuos non volumus, & statuum avariam quam creasti,
 si, non adoramus.**

Adverte cum D. Hiero. quàm valde timet
 pectoris & interpidi animi robur, vt ex eo ipso,
 quo Rex eorum conatur vires sperare, men-
 tetque

Mat. 10.
 28.
 Mat. 16.
 24.

In c. 3.
 Da.

II.
 Fortitu-
 do adol-
 centium
 in Baby-
 lone.

Da. 3.
 18.

L. 1.